

Laidiens: **01.08.2002., Nr. 111**

Ministru kabineta noteikumi Nr.325

Rīgā 2002.gada 30.jūlijā (prot. Nr.31 16.§)

Grozījumi Ministru kabineta 2000.gada 30.maija noteikumos Nr.186 "Noteikumi par mašīnu drošību"

Izdoti saskaņā ar likuma "Par atbilstības novērtēšanu" 7.pantu

Izdarīt Ministru kabineta 2000.gada 30.maija noteikumos Nr.186 "Noteikumi par mašīnu drošību" (Latvijas Vēstnesis, 2000, 201./204.nr.) šādus grozījumus:

1. Papildināt noteikumus ar 1.2.¹apakšpunktu šādā redakcijā:

"1.2.¹ **atdalītas celšanas palīgierīces** - palīgierīces, ar kurām montē vai lieto stiprinājuma ierīces, piemēram, āķus, apskavas, stīpas, sviras;".

2. Svītrot 2.punktā vārdus "lai, piedāvājot mašīnas un drošības sastāvdaļas iekšējā tirgū (turpmāk - tirgus), neradītu draudus cilvēku veselībai, dzīvībai vai videi".

3. Aizstāt 3.3.apakšpunktā vārdu "tirgū" ar vārdiem "iekšējā tirgū (turpmāk - tirgus)".

4. Papildināt 4.11.apakšpunktu aiz vārda "piekarceļiem" ar vārdiem "arī uz kalnu dzelzceļiem ar trošu vilkmi (funikuleriem)".

5. Izteikt 4.12.apakšpunktu šādā redakcijā:

"4.12. lauksaimniecībā un mežizstrādē izmantojamiem riteņtraktoriem un kāpurķēžu traktoriem (arī tādiem, kas paredzēti kravu un pasažieru pārvadāšanai) ar vismaz divām asīm, kuri ir īpaši konstruēti, lai vilktu, stumtu, pārvietotu vai darbinātu noteiktus lauksaimniecībā un mežsaimniecībā izmantojamus darbarīkus, mehānismus vai piekabes (treilerus);".

6. Izteikt 4.14.apakšpunktu šādā redakcijā:

"4.14. liftiem - ēkās un būvēs pastāvīgi ierīkotām celšanas iekārtām, kas ir paredzētas cilvēku, cilvēku un kravas vai tikai kravas pārvietošanai dažādos līmeņos speciāli izbūvētā kabīnē. Celšanas

iekārtas vadības līdzekļi ir novietoti kabīnē vai ir aizsniedzami no kabīnes. Kabīne pārvietojas noteiktā virzienā pa nekustīgām slīpām vadotnēm, kas attiecībā pret horizontāli atrodas vairāk nekā 15 grādu leņķī;"

7. Papildināt noteikumus ar 4.17.¹apakšpunktu šādā redakcijā:

"4.17.¹ būvlaukumos lietojamām pacelšanas ierīcēm, kas paredzētas cilvēku vai cilvēku un kravas celšanai;"

8. Izteikt 4.18.apakšpunktu šādā redakcijā:

"4.18. mašīnām, kuras rada galvenokārt elektriskas izcelsmes risku un uz kurām attiecas normatīvie akti par iekārtu elektrodrošību;"

9. Izteikt 5. un 6.punktu šādā redakcijā:

"5. Labklājības ministrija sadarbībā ar attiecīgu standartu tehnisko komiteju iesaka bezpeļņas organizācijai valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Latvijas standarts" atbilstošus Eiropas harmonizētos standartus.

6. Bezpeļņas organizācija valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas standarts" iesniedz publicēšanai laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" to Latvijas nacionālā standarta statusā adaptēto Eiropas harmonizēto standartu sarakstus, kurus piemēro šajos noteikumu noteikto prasību izpildei (turpmāk - piemērojamie standarti)."

10. Aizstāt 9.punktā vārdus "tās, atbilstoši uzstādītas, uzturētas un lietotas, neapdraud cilvēku veselību, dzīvību vai vidi" ar vārdiem "tās atbilst šo noteikumu prasībām".

11. Svītrot 12.punktā vārdus "lai nenodarītu kaitējumu cilvēku veselībai, dzīvībai vai videi".

12. Papildināt 13.punktu aiz vārdiem "apliecina ar" ar vārdiem "šo noteikumu 4.nodaļā noteiktajām".

13. Svītrot 14.punktu.

14. Aizstāt 16.punktā vārdus "apdraud cilvēku veselību, dzīvību vai vidi" ar vārdiem "neatbilst šo noteikumu prasībām".

15. Papildināt noteikumu 3.1.apakšnodaļu ar 16.¹, 16.² un 16.³punktu šādā redakcijā:

"16.¹ Saistības, ko nosaka drošības un veselības aizsardzības prasības, ir spēkā tikai tad, ja mašīnas rada attiecīgo apdraudējumu, lietojot tās atbilstoši ražotāja nosacījumiem. Šo noteikumu 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 118., 119., 120., 121., 122., 123., 124., 125., 126., 127., 128., 129., 130., 131., 132., 133. un 134.punktā noteiktās prasības attiecas uz visām tām mašīnām, uz kurām attiecas

šie noteikumi.

16.² Ja mašīna var radīt vairākus apdraudējumus, tai piemēro visas attiecīgās šajos noteikumos noteiktās drošības prasības.

16.³ Ražotāja pienākums ir:

16.³1. noteikt un novērtēt visus apdraudējumus, kuri attiecas uz tā ražoto mašīnu;

16.³2. ja šajos noteikumos noteiktās būtiskās drošības un nekaitīguma prasības attiecīgajai mašīnai nav iespējams nodrošināt, to projektēt un konstruēt tā, lai būtiskās drošības un nekaitīguma prasības būtu pēc iespējas nodrošinātas, ņemot vērā šo noteikumu 16.³ 1.apakšpunktā noteikto."

16. Izteikt 19.punktu šādā redakcijā:

"19. Projektējot un konstruējot mašīnas un izstrādājot instrukcijas, ražotājs ņem vērā ne tikai mašīnas izmantošanu paredzētajiem mērķiem, bet arī iespējamo to izmantošanu citiem mērķiem. Ražotājs projektē un konstruē mašīnu tā, lai atturētu lietotāju no mašīnas izmantošanas neparedzētiem mērķiem, ja šāda izmantošana var palielināt risku. Ražotājs instrukcijā brīdina lietotāju par darbībām, kas, izmantojot mašīnu, ir aizliegtas."

17. Izteikt 31.punktu šādā redakcijā:

"31. Vadības sistēmas projektē un konstruē tā, lai tās būtu drošas un izturīgas un varētu novērst bīstamas situācijas. Projektējot un konstruējot vadības sistēmas, vispirms nodrošina šādu prasību izpildi:

31.1. vadības sistēma iztur slodzi, kas rodas, mašīnu izmantojot paredzētajiem mērķiem, kā arī ārējo faktoru iedarbību;

31.2. kļūdas programmas darbībā nerada bīstamas situācijas."

18. Papildināt 34.punktu ar tekstu šādā redakcijā:

"un lai tiktu ņemta vērā iedarbība, ko var radīt individuālo aizsardzības līdzekļu lietošana (ikdienā un ārkārtas situācijā)."

19. Svītrot 38.1.apakšpunktu.

20. Izteikt 42.2.apakšpunktu šādā redakcijā:

"42.2. sviru katrā darba vietā, lai atkarībā no iespējamā briesmu veida varētu apstādināt kādu atsevišķu vai visas mašīnas darbīgās (kustīgās) daļas."

21. Izteikt 45., 46. un 47.punktu šādā redakcijā:

"45. Lai nodrošinātu mašīnas apstādināšanu, ja notikusi avārija, un novērstu reālas vai iespējamās briesmas, mašīnu aprīko ar vienu vai vairākām avārijas apstādināšanas ierīcēm. Izņēmums pieļaujams attiecībā uz:

45.1. mašīnām, kurām avārijas gadījumam paredzētās apstādināšanas ierīces nesamazinātu risku, jo tās nevar samazināt attiecīgās mašīnas apstādināšanas laiku vai nodrošināt īpašus pasākumus riska mazināšanai;

45.2. portatīvām rokas mašīnām un ar roku vadāmām mašīnām.

46. Avārijas apstādināšanas ierīces:

46.1. ir skaidri redzamas un ātri pieejamas, to funkcijas ir nepārprotamas;

46.2. pēc iespējas ātri aptur bīstamo procesu, neradot papildu briesmas;

46.3. ja nepieciešams, ar sprūdiecīci iedarbina aizsargiecīci vai ļauj tai veikt noteiktas darbības.

47. Ja pēc aktīvas iedarbības uz avārijas apstādināšanas ierīci ir dota apstādināšanas komanda, tā nodrošina ilgstošu avārijas apstādināšanas ierīces darbību, kamēr tā tiek speciāli pārtraukta. Nav pieļaujama avārijas apstādināšanas ierīces patvaļīga iedarbošanās, ja nav dota apstādināšanas komanda. Avārijas apstādināšanas ierīci var izslēgt tikai ar atbilstošu darbību. Ierīces izslēgšana nedrīkst iedarbināt mašīnu, bet tikai dod iespēju to atkārtoti iedarbināt."

22. Izteikt 71.punktu šādā redakcijā:

"71. Aizsargus vai aizsargiecīces, kas pasargā no kustīgajām daļām, izvēlas atkarībā no riska veida un pakāpes, ievērojot šādus nosacījumus:

71.1. aizsargi, kas paredzēti pakļauto personu aizsardzībai no pārvadu kustīgajām daļām (piemēram, skriemeļiem, siksnām, zobratiem, vārpstām, asīm), ir nostiprināti nekustīgi saskaņā ar šo noteikumu 73. un 74.punktā noteiktajām prasībām vai noņemami saskaņā ar šo noteikumu 73. un 75.punktā noteiktajām prasībām;

71.2. noņemamus aizsargus lieto, ja nepieciešams bieži piekļūt attiecīgajai vietai;

71.3. aizsargi vai aizsargiecīces, kas paredzētas pakļauto personu aizsardzībai no kustīgajām daļām (piemēram, griezējinstrumentiem, prešu slīdņiem, cilindriem, apstrādājamām detaļām), atbilst šādām prasībām:

71.3.1. ja iespējams, aizsargi ir nostiprināti nekustīgi saskaņā ar šo noteikumu 73. un 74.punktā noteiktajām prasībām;

71.3.2. noņemamie aizsargi atbilst šo noteikumu 73. un 76.punktā noteiktajām prasībām;

71.3.3. aizsargierīces, kas paredzētas operatora vai viņa ķermeņa daļu aizsargāšanai no iekļūšanas bīstamajā zonā un ir apgādātas ar sensoriem (piemēram, nemateriālas barjeras, sensoru paklāji), ir novietotas blakus (piemēram, ar abām rokām darbināmas) vai darbojas automātiski un atbilst šo noteikumu 73. un 78.punktā noteiktajām prasībām".

23. Izteikt 103.punktu šādā redakcijā:

"103. Ja mašīna darbojas automātiski un, ja nepieciešams, arī citos gadījumos ražotājs paredz iespēju mašīnu aprīkot ar savienotājierīcēm diagnostisko detektoru iekārtu un devēju uzstādīšanai."

24. Papildināt 106.punkta pirmo teikumu ar tekstu šādā redakcijā:

"un kas ir bloķējami, ja atkārtota savienošana var apdraudēt riskam pakļautās personas."

25. Izteikt 107.punktu šādā redakcijā:

"107. Ja operatoram nav iespējams no jebkuras vietas pārbaudīt, vai elektroenerģijas padeve joprojām ir pārtraukta, izolatoram jābūt bloķējamam."

26. Izteikt 117.punktu šādā redakcijā:

"117. Lai brīdinātu par šo noteikumu 116.punktā minētajiem riska draudiem, lieto saprotamas piktogrammas un uzrakstus valsts valodā. Pēc pieprasījuma ražotājs nodrošina attiecīgos uzrakstus arī citās valodās."

27. Izteikt 122.punktu šādā redakcijā:

"122. Uz maināmām iekārtām, kas minētas šo noteikumu 3.3.apakšpunktā, norāda šo noteikumu 118., 119., 120. un 121.punktā minēto informāciju."

28. Izteikt 124.punkta otro teikumu šādā redakcijā:

"Instrukciju tulkošanu valsts valodā nodrošina ražotājs, tā pilnvarots pārstāvis vai persona, kura mašīnu piedāvā tirgū."

29. Izteikt 126.punktu šādā redakcijā:

"126. Mašīnas tehniskajā dokumentācijā iekļauj informāciju par trokšņa izplatīšanos atbilstoši šo